

Pracodawco !

Czy wiesz jakie są Twoje obowiązki związane ze spełnianiem wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach w narażeniu na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy ?

Co to są substancje chemiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym?

I. Substancje chemiczne i ich mieszaniny spełniające kryteria klasyfikacji jako rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne

kategorii 1A lub 1B

- ➔ zgodnie z rozporządzeniem WE nr 1272/2008 (CLP) w wykazie zharmonizowanym:
Carc. 1A/ Carc. 1B – H350, H350i;
Muta. 1A/ Muta. 1B – H340;
Repr. 1A/ Repr. 1B – H360, H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df.

- ➔ bez zharmonizowanej klasyfikacji w tych klasach zagrożenia (ww. klasy) sklasyfikowane wyłącznie przez dostawcę

II. Erionit, azbest, ogniotrwałe włókna ceramiczne, do specjalnych celów

Gdzie szukać informacji o substancjach chemicznych?

- Wykaz substancji sklasyfikowanych jako substancje o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy na podstawie klasyfikacji zharmonizowanej:

www.imp.lodz.pl/pliki/49e13f03b9a6f2cbc47882b697c983af56228/wykazzklasyfikacjazharmonizowana20242.pdf

- Wykaz zgłoszonych do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi substancji chemicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy bez uzgodnionej klasyfikacji zharmonizowanej:

http://oldwww.imp.lodz.pl/upload/zaklady/bezpieczenstwochemiczne/2021/wykaz_021_do_datkowy.pdf

- Karta charakterystyki – Sekcja 2, Sekcja 3, dodatkowo Sekcja 7, 8 i 10

Co to są czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym?

Czynniki i procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym zostały określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy - tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1126)

Procesy technologiczne:

Katalog procesów technologicznych, w których dochodzi do uwalniania czynników rakotwórczych lub mutagennych jest katalogiem zamkniętym i ogranicza się do:

1. Produkcji auraminy.
2. Procesów technologicznych związanych z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, obecnych w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych.
3. Procesów technologicznych związanych z narażeniem na działanie pyłów, dymów i aerozoli tworzących się podczas rafinacji niklu i jego związków.
4. Produkcji alkoholu izopropylowego metodą mocnych kwasów.
5. Prac związanych z narażeniem na pył drewna.
6. Prac związanych z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.
7. Prac związanych z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika.
8. Prac związanych z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla.

Czynniki fizyczne:

Promieniowanie jonizujące

Dlaczego u pracodawcy występują substancje rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne w środowisku pracy?

Ich obecność wynika z zamierzonego stosowania substancji rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych mieszanin je zawierających.

Substancje rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne powstają podczas pracy w określonych warunkach, np. w procesach wysokotemperaturowych.

Obowiązki pracodawcy w zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych - w szczególności:

- Prowadzenie rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.
- Prowadzenie rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym i **przechowywanie go przez okres 40 lat po ustaniu narażenia.**
- Prowadzenie rejestru pracowników narażonych na działanie substancji reprotoksycznych niebędących jednocześnie czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym **przechowuje go przez okres 5 lat po ustaniu narażenia.**

- **W przypadku likwidacji zakładu pracy - przekazanie ww. rejestrów właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu.**

*Rozporządzenie
Ministra Zdrowia
z dnia 26 lipca 2024 r.
w sprawie substancji
chemicznych, ich mieszanin,
czynników lub procesów
technologicznych o działaniu
rakotwórczym, mutagennym
lub reprotoksycznym
w środowisku pracy.*

- Przekazywanie właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy:

„Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym” według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia.

**Po rozpoczęciu działalności oraz corocznie
w terminie: do dnia 15 stycznia
(za rok poprzedni)**

*Rozporządzenie
Ministra Zdrowia
z dnia 2 lutego 2011 r.
w sprawie badań
i pomiarów czynników
szkodliwych dla zdrowia
w środowisku pracy*

- Prowadzenie na bieżąco rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowisku pracy. Wykonywanie badań czynników rakotwórczych oraz wpisywanie ich do karty badań i pomiarów w trybie oraz z częstotliwością określoną w odrębnych przepisach.

- **W przypadku likwidacji zakładu pracy - przekazanie ww. rejestru oraz ww. karty właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu.**

- Informowanie pracowników o opakowaniu, zbiorniku i instalacji zawierających substancje chemiczne, ich mieszaniny lub czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, a także o wymaganiach dotyczących oznakowania i znakach ostrzegawczych.

Obowiązki pracodawcy w zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych - w szczególności:

- Na wniosek lekarza (profilaktyka) zlecenie **prowadzenia biologicznego monitorowania narażenia**.
 - Informowanie o konieczności przestrzegania zakazu spożywania posiłków i napojów, palenia tytoniu w miejscach kontaktu z czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi lub reprotoksycznymi.
- Informowanie na bieżąco pracowników o narażeniu na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.
 - Prowadzenie okresowych szkoleń dla pracowników.

Pracodawco !

Sprawdź, czy nie obowiązują Cię przepisy zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2017r. w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią?

Sprawdź, czy nie obowiązują Cię przepisy zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2023r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac?

JEŻELI TAK ZASTOSUJ SIĘ DO WYŻEJ WYMIENIONYCH PRZEPISÓW

UWAGA

ZWRÓĆ SZCZEGÓLNA UWAGĘ NA SZKODLIWOŚĆ AZBESTU!

Zagrożenie – włókna mikroskopowej wielkości po wnikięciu do płuc wbijają się mechanicznie w tkankę płucną i pozostają na zawsze w płucach, mogą indukować rozwój groźnych chorób:

- nowotworowych: międzybłoniaka, raka płuc;
- pylic azbestowych;
- zmian opłucnej.

Zapoznaj się z ulotką dotyczącą sporządzenia poprawnej informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym (strona www.WSSE.Wroclaw)

